

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2024 m. gruodžio 5 d. Nr. 21RE- (AG-884/05-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

X (toliau – pareiškėjas) Komisijos prašo panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija, atsakovė) 2024-11-05 sprendimus Nr. A63-80/24(3.2.1E-PAS) (toliau – Sprendimas Nr. 1) ir Nr. A63-81/24(3.2.1E-PAS) (toliau – Sprendimas Nr. 2) ir įpareigoti iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2024-10-22 skundus.

Paaiškino, kad pateikė atsakovei du 2024-10-21 skundus, į kuriuos gavo skundžiamus Sprendimus. Atsakovė Sprendimu Nr. 1 visiškai nesprenė prašymo apginti pareiškėjo pažeistas teises ir teisėtus interesus: sprendimas negali būti menamas, bet privalo būti aiškiai išreikštas, be to pagrįstas konkrečiomis teisės aktų nuostatomis. Atsakovė nenurodė konkrečių įstatymo nuostatų, kurias neva pažeidė projekto idėja, ir nepaaiškino kas yra Savivaldybės strateginė kryptis ir vizija, kokiais teisės aktais jie nustatyti, t. y. neatsakė į pareiškėjo skundo 1-2 prašymus. Atsakovė paminėjo nebaigtinį sąrašą dokumentų – veiklos, plėtros planus, principus ir standartus, kas yra abstrakti, pernelyg plati nuoroda, nepaaiškinanti, kodėl, dėl kokio konkretaus dalyko, pareiškėjo idėja buvo atmesta vadovaujantis taisyklių 13.2 papunkčiu. Atsakovė turi pareigą ne tik taikyti teisės aktus, bet ir nurodyti visas aplinkybes, kuriomis grindžia jo taikymą. Atsakovė nepaaiškino kaip idėja skatina grafičius ir kitas turto gadinimo formas, visiškai neatsakė į skundo 3 prašymą.

„Dalyvauk! Vilnius“ programos tvarkos aprašas numato, kad „6. Ekspertų darbo grupė vertina, ar <...> 16.2. projekto idėjos pasiūlyme pateikta išlaidų suma neviršija mažos ar didelės apimties projekto idėjos vertės“. Pareiškėjo nurodyta galima idėjos vertė neviršijo nei mažos, nei didelės apimties projekto vertės, nepažeidė būtinųjų reikalavimų (13 punktas), taigi, pareiškėjo nurodyta išlaidų suma negalėjo būti pagrindas idėjai atmesti, ypač, kai ekspertų darbo grupė, nederindama su idėjos autoriumi, savo nuožiūra didina projekto vertę, kaip tai buvo su kita projekto idėja, kai pareiškėjo nurodyta 24 000 eurų vertė buvo padidinta iki 150 000 eurų. Atsakovės teiginiai „triukšmą slopinančios sienos kaina apytiksliai gali svyruoti nuo 90 000 iki 500 000 eurų, todėl Jūsų Idėjai taikytas Tvarkos aprašo 16.2 papunktis „projekto idėjos pasiūlyme pateikta išlaidų suma neviršija mažos ar didelės apimties projekto idėjos vertės“ yra „kliedesiai“, nepaaiškinantys, kodėl pareiškėjo idėjos vertė nebuvo padidinta iki 90 000–150 000 eurų, idėją priimant ir ją paskelbiant balsavimui, kaip kitais atvejais. Atsakovė nepaaiškino taisyklių reikalavimo „13.6. projektų idėjų sprendiniams įgyvendinti nereikia papildomo ekspertinio įvertinimo“ vertinant ne tik pareiškėjo, bet ir

visas kitas idėjas, ypač tas, kurioms yra reikalingas statybos projektas (visos didelės apimties ir dauguma mažos apimties idėjų). Nei Savivaldybė, nei jos ekspertų darbo grupės nariai iš esmės negali įvertinti sprendinių, kurių aprašymui yra skiriama tik 2500 simbolių, kai pagal statybą reglamentuojančius teisės aktus yra reikalingas statybos projektas, parengtas atestuotų specialistų. Iš esmės atsakovė nustatė ir taiko nesąmoningą taisyklių punktą, pagal kurį turėtų būti atmestos visos idėjos, kurioms reikalingas statybos projektas. Atsakovė pažeidžia visų asmenų lygybės valdžios įstaigoms reikalavimą, atmetusi pareiškėjo idėją, bet neatmetusi daugelio kitų, kurioms yra reikalingas išsamus statybos projektas.

Atsakovė Sprendimu Nr. 2 iš esmės neatsakė į pareiškėjo skunde keltus klausimus, pateikė nesąmoningų „kliedesių“. Atsakovė pažeidė pareiškėjo autorines teises ir pažeidė masinės informacijos cenzūros draudimą (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 44 straipsnio 1 dalis). Programos tinklapyje skelbiamos pateiktos idėjos. Iš programos aprašymų yra suprantama, kad idėjas teikia žmonės. Nors ekspertų darbo grupei yra numatyta teisė keisti vertę ir projekto apimties kategoriją, tačiau atsakovė turi paisyti autorių teisių ir masinės informacijos cenzūros draudimo ir privalo, keisdama idėjos autoriaus pateiktą aprašymą, aiškiai nurodyti savo padarytus pakeitimus, kad šios masiškai (viešai) skelbiamos informacijos naudotojai suprastų, kad originali autoriaus idėja buvo pakeista ir kaip. Atsakovė neigia savo darbo ydas ir padarytus pažeidimus, todėl skundo nagrinėjimas yra neobjektyvus, nepagrįstas konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis ir teisės aktų nuostatomis. Atsakovė, neigdama pažeidimą, besibaigiant balsavimo už paskelbtas idėjas terminui patikslino savo pakeitimą, susijusį su įgyvendinimo vieta, bet nepatikslino patikslinimo, susijusio su projekto verte ir apimties kategorija. Atsakovė teigia: „Jūs pasiūlėte preliminarią 24 000 eurų įgyvendinimo vertę, o tokių projektų preliminarios įgyvendinimo kainos gali siekti iki 200 000 eurų“.

Atsakovės teiginiai yra deklaratyvūs svaičiojimai, nepagrįsti jokiais objektyviais duomenimis. Pareiškėjas siūlė įrengti gruntinį dviračių kalnelių taką, kuris gali būti įrengtas iš vietoje esančio grunto tik suformavus kalnelius kastuvo, grėblio ir kibiro pagalba. Tokių kalnelių įrengimas yra nebrangus, Vilniuje entuziastai be jokių piniginių išlaidų, o tik savo darbo sąskaita yra įrengę ne vieną. Nedidelio gruntinio tako įrengimui pasiūlyta suma yra daugiau negu pakankama naudojant samdomą darbą ir nuomotą techniką, įvertinant ir galimą molingo grunto įsigijimą ir atvežimą. Apie kokią statybą už 200 000 eurų „kliedi“ atsakovė yra nesuprantama, galimas dalykas ji painioja pasiūlytą idėją su savivaldybės įgyvendintais projektais, kaip antai, Viršuliškių g., kur buvo pastatyta asfaltuota kalnelių aikštelė, kuri yra visai kito lygio statybos projektas – pareiškėjo idėja nereikalauja betonavimo ir asfaltavimo. Tokių projektų, kaip pasiūlė pareiškėjas, įgyvendinimo kaina negali siekti 200 000 eurų.

Atsakovė nurodo: „Taip pat paaiškiname, kad, Darbo grupės sprendimu, Idėja prie Jūsų minimo ekstremalaus parko taip pat negalėtų būti įgyvendinama, nes dalyje šios teritorijos yra aukštos įtampos linija, pėsčiųjų takai, taip pat dalis teritorijos apaugusi vertingais medžiais“. Atsakovės „sapalionė yra idiotizmas“: pareiškėjo idėja yra nesusijusi su kažkokia atsakovės nurodoma teritorija, kurioje yra aukštos įtampos linija, pėsčiųjų takai ar kokių nors medžių. Pareiškėjas kaip alternatyvią vietą siūlė „kalvotą pievą, kurioje yra pastatytas „skate“ parkas ir iliustravo nuotrauka. Atsakovės paaiškinimai yra pagrįsti „kliedesiais“, prieštaraujančiais faktiniams duomenims. Taigi, atsakovės atsakymas, cituojamas darbo grupės sprendimas yra nepagrįstas objektyviomis aplinkybėmis.

Apibendrinant, atsakovė neatsakė į visus pareiškėjo keltus klausimus, o atsakymas į dalį klausimų parodo, kad atsakovė, nagrinėdama pareiškėjo skundus, nesivadovavo viešojo administravimo principais, be kita ko, įstatymų viršenybės ir išsamumo, nepaisė faktinių duomenų, savo atsakymą grindė tikrovės neatitinkančiomis, išgalvotomis aplinkybėmis, nesivadovavo teisės aktų nuostatomis arba jas aiškino klaidingai. Atsakovė pažeidė pareiškėjo teisę į objektyvų ir įstatymais pagrįstą prašymų ir skundų nagrinėjimą, gerą administravimą, todėl yra pagrindas panaikinti skundžiamus atsakymus ir įpareigoti pareiškėjo skundus išnagrinėti iš naujo (b. l. 1–3).

Administracija su skundu nesutinka, prašo jį atmesti kaip nepagrįstą. Paaikšino, kad Vilniaus miesto savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) organizuojama ir įgyvendinama dalyvaujamojo biudžeto

„Dalyvauk! Vilnius“ programa (toliau – Programa); 2024-06-15 – 2024-09-15 laikotarpiu vilniečiai galėjo teikti savo idėjas, naudodamiesi interneto puslapyje <https://dalyvauk.vilnius.lt/> pateikta platforma bei informacija. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2024-05-15 sprendimu Nr. 1-534 patvirtintu Vilniaus miesto savivaldybės dalyvaujamojo biudžeto „Dalyvauk! Vilnius“ programos organizavimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašu (toliau – *Aprašas*) nustatyta Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų gyventojų inicijuotų projektų idėjų teikimo, balsavimo ir įgyvendinimo tvarka. Interneto puslapyje <https://dalyvauk.vilnius.lt/> taip pat buvo pateikiama reikšmingos informacijos, susijusios su šia programa.

Pareiškėjas pateikė idėją „Garso siena“, kuri buvo atmesta, nes neatitiko Aprašo 13.2, 13.6 ir 16.2 papunkčių, tačiau šią idėją buvo nutarta perduoti papildomai įsivertinti ir išsianalizuoti Administracijos Infrastruktūros grupei. Pareiškėjas pateikė ir idėją „Šeškų kalneliai (*dirt pump track*)“ (toliau – „Šeškų kalneliai“) (toliau kartu abi vadinamos Idėjomis), kuri buvo priimta.

Pareiškėjas pateikė 2024-10-21 skundą dėl idėjos „Garso diena“ atmetimo (toliau – ir Skundas Nr. 1) bei skundą, kuriame nurodė, kad skundžia idėjos „Šeškų kalneliai“ taisymą, pažeidžiant pareiškėjo autorines teises, klaidinant balsuojančius (toliau – ir Skundas Nr. 2). Pareiškėjas prašė apginti jo pažeistas teises ir susijusius teisėtus interesus.

Administracija pažymi, kad administracinių aktų panaikinimo pagrindai yra įtvirtinti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 91 straipsnyje, pagal kurio 1 dalį skundžiamas aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, t. y. savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą. Taip pat skundžiamas aktas (ar jo dalis) gali būti panaikintas ir kitais pagrindais, kuriuos teismas pripažįsta svarbiais (ABTĮ 91 straipsnio 2 dalis). Atsakovės manymu, nagrinėjamu atveju pareiškėjo skundo teiginiai laikytini subjektyvia jo nuomone, yra deklaratyvūs, abstraktaus pobūdžio subjektyvūs samprotavimai ir neįrodo jokių konkrečių Sprendimų panaikinimo pagrindų. Pareiškėjas savo poziciją daugiausia grindžia nepasitenkinimu, galimai jo lūkesčių neatitinkančiais atsakymais, tačiau ne konkrečiais teisiniais argumentais ar faktinėmis aplinkybėmis, turinčiomis esminės reikšmės atsakymų teisėtumui ir pagrįstumui įvertinti. Administracija teigia, jog suteikė išsamią, tikslią, aiškią, teisėtą ir objektyvią informaciją pagal pareiškėjo kreipimusi (skundų) turinį.

Dėl Sprendimo Nr. 1 pagrįstumo ir teisėtumo atsakovė paaiškino, kad su skunde nurodytais teiginiais nesutiktina. Priešingai nei teigiama skunde, Sprendime Nr. 1 Administracija nurodė konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis vadovaujantis idėja „Garso siena“ yra atmesta, paaiškino, kad nagrinėjamu atveju buvo nustatyta, kad, pirma, idėja neatitinka Aprašo 13.2 papunkčio dalies, jog „projekto idėja turi atitikti Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją“. Paaiškinta, kad Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją apibrėžia Vilniaus miesto savivaldybės 2023–2025 metų strateginis veiklos planas, Vilniaus miesto 2021–2030 metų strateginės plėtros planas, miesto plėtros specialieji planai, Gatvių infrastruktūros standartas, Vilniaus miesto apšvietimo standartas, Vilniaus miesto apšvietimo principai, Miesto želdinimo ir želdinių priežiūros standartas ir t. t. Taigi buvo nurodyti konkretūs šaltiniai, iš kurių galima spręsti apie strategiją ir viziją. Pateikdama tokį atsakymą, Administracija iš esmės atsakė į pareiškėjo 1-3 klausimus. Nors pareiškėjas teigia, kad į 3 klausimą visiškai neatsakyta, su tokiu teiginiu nesutiktina, nes Administracija pasisakydama, kad idėja neatitiko dalies Aprašo 13.2 papunkčio, įvardijo konkrečią dalį, kurios ji neatitiko. Administracija nenurodė, kad idėja skatina grafičius ir kitas turto gadinimo formas, dėl ko ir neturėjo atsakyti į klausimą, kaip idėja tai skatina. Kaip matyti, tai yra plataus pobūdžio kriterijai, kuriais vadovaujantis kuriama strateginė kryptis ir vizija, dėl to buvo nurodomi informacijos šaltiniai, kurie yra susiję su Savivaldybės strategijos kryptimi ir vizija. Tuo tikslu yra parengtas, be kita ko, Vilniaus miesto savivaldybės 2023–2025 metų strateginis veiklos planas, tačiau visapusiškame strategijos krypties ir vizijos įgyvendinimo procese vadovaujamosi ir kitais šaltiniais. Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės 2023–2025 metų strateginiu veiklos planu, jame numatyta, kad Vilniaus miesto strateginis veiklos planas (SVP) –

vidutinės trukmės (3 metų) planavimo dokumentas, kuriame, atsižvelgiant į SPP, kitus savivaldybės tarybos patvirtintus planavimo dokumentus ir aplinkos analizės išvadas, suformuluota savivaldybės misija, strateginiai tikslai, aprašomos savivaldybės vykdomos programos, siekiami rezultatai ir nurodomos lėšos bei finansavimo šaltiniai. Savivaldybės strateginės krypties ir vizijos nėra tikslu apibrėžti siaura sąvoka, dėl ko tokia sąvoka ir negalėjo būti nurodyta. Tokios sąvokos apibrėžimo nepateikimas negali sudaryti pagrindo priimti idėją, nes ji atmesta vadovaujantis ir kitais Apraše nurodytais pagrindais, kurių kiekvienas yra savarankiškas ir savaime pakankamas idėjai atmesti.

Antra, atsakovė nurodė dėl ko idėja neatitiko Aprašo 13.6 papunkčio, pagal kurį numatyta, jog projektų idėjų sprendiniams įgyvendinti nereikia papildomo ekspertinio įvertinimo, paaiškindama, kad tai, ar pareiškėjo nurodytoje vietoje tikrai yra triukšmas ir oro tarša, turėtų vertinti ekspertai, ir tik jų rezultatai parodytų, ar šioje vietoje reikalingas želdinimas, triukšmo slopinimo sienos įrengimas, greičio ribojimo taikymas. Paaiškino, kad triukšmo sienų būna labai įvairių (pavyzdžiui, akustinė sienelė, triukšmą mažinanti danga), skirtingų aukščių, dėl ko be papildomų ekspertinių vertinimų neįmanoma nuspręsti, kokias triukšmo slopinimo priemones vienoje ar kitoje vietoje reikia įrengti. Be to, išsamiai detalizavo, kad kuriant bendrą pagrindą kovai su aplinkos triukšmo kenksmingu poveikiu visoje Europos Sąjungoje, Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba 2002 m. birželio 25 d. priėmė Europos Parlamento ir Komisijos direktyvą 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo (*toliau – Direktyva*). Direktyvos nuostatos į Lietuvos teisinę bazę perkeltos Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymu, tai pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis triukšmo valdymą Lietuvoje. Šis įstatymas nustato triukšmo prevencijos teisinius pagrindus, triukšmo valdymo subjektų teises, pareigas, triukšmo kontrolės ir stebėsenos tvarką. Pažymėjo, kad automobilių transporto keliamam triukšmui modeliuoti naudojama Direktyvos patvirtinta oficiali modeliavimo metodika („NMPB-Routes-96 (XPS 31-133 metodika). Ji neįvertina želdinių įtakos apsaugai nuo triukšmo, tačiau Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros keliuose rekomendacijose APR-T 10 (X skirsnis. „Želdiniai“) pažymėta, kad triukšmo lygis gali sumažėti 4–8 dBA, jei apsauginių želdinių juostos plotis yra didesnis arba lygus 10 m. Atkreipė dėmesį į tai, kad šiuo metu nėra tyrimais ar matavimais patvirtintų duomenų, kokio pločio želdinių juostos sumažintų automobilių transporto priemonių keliamą triukšmo lygį; augalai ne visada gali padėti nuo triukšmo. Jeigu triukšmas viršijimas daugiau nei 5 dB, rekomenduojama įrengti triukšmo sienutes. Esant mažesniems viršijimams, siūlomos kompleksinės triukšmą mažinančios priemonės (eismo ribojimai, želdinimas ir kt.). Administracija taip pat pateikė nuorodas, kur galima plačiau susipažinti su triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonėmis, kurių ketinama imtis per artimiausius penkerius metus, triukšmo vietų mieste vertinimų rezultatais, į kuriuos atsižvelgiant sudaromi atitinkami planai ir numatomos triukšmą mažinančios priemonės.

Trečia, Administracija nurodė dėl ko idėja neatitiko Aprašo 16.2 papunkčio „projekto idėjos pasiūlyme pateikta išlaidų suma neviršija mažos ar didelės apimties projekto idėjos vertės“, atsižvelgdama į tai, kad be ekspertinio įvertinimo negalima nustatyti, kokios konkrečiai triukšmo slopinimo priemonės reikėtų pareiškėjo nurodytoje vietoje (jei apskritai toje vietoje reikia triukšmo slopinimo priemonių), kokio aukščio (dydžio), o neturint tokios informacijos nėra galimybės numatyti konkrečios kainos, kuri pagal Savivaldybei žinomus pavyzdžius apytiksliai gali svyruoti nuo 90 000 iki 500 000 eurų. Tuo tarpu, kaip pačiam pareiškėjui yra žinoma, ir numatyta Aprašo 5.3, 5.4 papunkčiuose, mažos apimties projekto idėjos vertė negali viršyti 30 000 eurų, o didelės apimties projekto idėjos vertė negali viršyti 150 000 eurų. Atsižvelgiant į tokias aplinkybes, vadovaujantis protingumo kriterijumi, bei sisteminiu, loginiu aiškinimu, yra aišku, jog neatlikus ekspertinio įvertinimo, siekiant nustatyti, kokios konkrečiai triukšmo slopinimo priemonės reikėtų pareiškėjo nurodytoje vietoje, neįmanoma nustatyti konkrečios tokios priemonės įrengimo kainos, kuri, priklausomai nuo reikalingos priemonės, gali ir viršyti numatytą biudžetą Programoje, dėl ko toks siūlymas (tokia idėja) negali būti laikoma atitinkančia Aprašo 16.2 papunktį. Aiškiai buvo nurodytas kainų intervalas, kurio viršutinis rodiklis žymiai viršija net ir didelės apimties projekto idėjos vertę.

Be to, kaip galima aiškiai suprasti iš Sprendimo Nr. 1 turinio ir jame pateikiamos papildomos informacijos pagal nuorodas, triukšmo prevencija ir mažinimas vykdoma pagal Vilniaus miesto savivaldybės triukšmo prevencijos veiksmų planą 2024-2028 metams, kuris nėra Programos dalimi. Programa, skirta kitokio pobūdžio gyventojų idėjoms siūlyti, nėra orientuota į triukšmo prevenciją. Programai ir triukšmo prevencijai numatytos skirtingos įgyvendinimo priemonės, skirtingas finansavimas. Ši faktinė aplinkybė taip pat, manytina, gali būti laikoma pakankamu savarankišku pagrindu idėją „Garso siena“ atmesti.

Dėl Sprendimo Nr. 2 pagrįstumo ir teisėtumo Administracija paaiškino, kad pareiškėjo skundas grindžiamas deklaratyviais, abstraktaus pobūdžio ir netgi įžeidžiančio, nepagarbaus turinio teiginiais, o ne objektyviomis aplinkybėmis ir argumentais. Priešingai nei teigiama skunde, pareiškėjui yra pateikti atsakymai į visus jo klausimus, kuriuos jis kėlė 2024-10-21 skunde, o į kitus klausimus, kurie nebuvo minėtame skunde keliami, Administracija atsakyti ir negalėjo.

Atsakant į pareiškėjo klausimą, ar idėja gali būti įgyvendinta prie „skate park'o“ ir jeigu ne, dėl ko, Administracija atsakė, kad idėja prie ekstremalaus parko (aut. past. – „skate park'o“) taip pat negalėtų būti įgyvendinama, nes dalyje šios teritorijos yra aukštos įtampos linija, pėsčiųjų takai, taip pat dalis teritorijos apaugusi vertingais medžiais. Atsakant į prašymą paaiškinti 150 000 eurų sumą, padidintą nuo 24 000 eurų, ir atitinkamą projekto perkvalifikavimą į didelės apimties, Administracija atsakė, kad Idėjos įgyvendinimo vertė buvo padidinta, vadovaujantis Aprašo 17.3 papunkčiu, įvertinus, kad galimos išlaidos viršys nurodytąsias aprašyme – tokių projektų preliminarios įgyvendinimo kainos gali siekti iki 200 000 eurų. Darbo grupė, atsižvelgdama į Idėjos aktualumą ir įdomumą, nusprendė Idėją perkelti į kitą kategoriją, nes pagal Aprašo 16.2 papunktį Darbo grupė turėjo įvertinti, ar projekto idėjos pasiūlyme pateikta išlaidų suma neviršija mažos ar didelės apimties projekto idėjos vertės.

Atsakant į prašymą „aiškiai nurodyti, kad priedas „Preliminari įgyvendinimo vieta: ties Gelvonų g. 43“ yra ne Pareiškėjo idėjos aprašymas (jo dalis), bet ekspertų darbo grupės ar kito konkretaus subjekto papildymas“, Administracija pažymėjo, kad „Idėjos aprašymo priedas „Preliminari įgyvendinimo vieta: ties Gelvonų g. 43“ papildytas priedu „Ekspertų darbo grupės sprendimu preliminari įgyvendinimo vieta: ties Gelvonų g. 43“.

Atsakant į prašymą imtis priemonių, kad autorinės teisės nebūtų pažeidžiamos ir apie jas išsamiai informuoti pareiškėją, Administracija atsakė, kad Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo (*toliau – ATGTĮ*) 4 straipsnyje yra nurodyta, kokie objektai yra saugomi autorių teisių. To paties įstatymo 5 straipsnio 1 punkte yra numatyta, kad idėjos nėra laikomos autorių teisių objektu, todėl nėra pagrindo spręsti, kad nagrinėjamu atveju tam tikrų Idėjos elementų pakeitimas gali būti laikomas autoriaus teisių pažeidimu. Aprašo 10 punkte yra numatyta, jog projektų idėjų pasiūlymai teikiami vadovaujantis šiuo aprašu bei kvietime nustatyta tvarka ir terminais. Aprašo 17 punkte yra išvardyta, kokių veiksmų gali imtis Darbo grupė, įskaitant ir teisę jungti kelis projektus, koreguoti pasiūlytą vietą aptarus su idėjos autoriumi ir t. t. Aprašas yra paskelbtas viešai, vertinimo tvarka yra galiojanti ir teisėta. Nagrinėjamu atveju Idėjos vietos pakeitimas buvo aptartas su Idėjos autoriumi, kaip to reikalauja Aprašo 17.2 papunktis, todėl laikytina, kad Idėja buvo įvertinta laikantis Apraše nustatytos tvarkos ir nepažeidžiant jokių Idėjos pasiūlymą pateikusių asmens teisių. Idėja nesukuria ją pateikusiam asmeniui nei pareigos ją įgyvendinti, nei teisių į galutinius Idėjos įgyvendinimo rezultatus. Idėjos teikimo metu nereikalaujama pateikti asmens duomenų. Autoriaus kontaktiniai duomenys (vardas, pavardė, el. pašto adresas, telefono numeris) gali būti reikalingi tam, kad prireikus būtų galima susisiekti dėl idėjos koregavimo ar informavimo apie jos įgyvendinimo eigą, o apie tai kiekvienas gyventojas susipažįsta ir patvirtina teikdamas idėjas Projektui. Taigi pareiškėjui labai aiškiai buvo paaiškinta, kad idėja nėra laikoma autorių teisių objektu, todėl nėra pagrindo spręsti, kad nagrinėjamu atveju tam tikrų idėjos elementų pakeitimas gali būti laikomas autoriaus teisių pažeidimu, juo labiau atsižvelgiant ir į tai, kad Apraše buvo įtvirtintos galimybės idėjas modifikuoti.

Atsakant į prašymą „pasiūlyti gimnazijai, kurios teritorijai priklauso sankasa, kartu su savivaldybe (projektu „Dalyvauk! Vilnius“) įgyvendinti idėją sklype ant sankasos“, Administracija atsakė: „Jūsų pasiūlytoje vietoje Idėjos nebūtų buvę įmanoma įgyvendinti, nes tai yra Vilniaus

„Sostinės“ gimnazijos teritorija. Aprašo 13.1 papunktyje numatyta, kad idėja turi būti įgyvendinama Savivaldybės viešojoje erdvėje (viešoji erdvė – gyvenamosios vietovės urbanizuotos teritorijos erdvinės struktūros elementas, skirtas visuomenės bendriesiems interesams (pvz.: skveras, parkas, gatvė, aikštė ir pan.) ir Lietuvos Respublikai nuosavybės teise priklausanti, Savivaldybės patikėjimo teise ar kitais pagrindais Elektroninio dokumento nuorašas valdoma žemė, nepriskirta konkrečiam subjektui). Tuo tarpu, į pastebėjimus, kurie keliami Komisijai pateiktame 2024-11-05 skunde, tačiau nebuvo keliami Administracijai teiktame 2024-10-21 skunde, Administracija ir negalėjo pasisakyti, nes jų 2024-10-21 skundo nagrinėjimo metu nebuvo gavusi.

Administracija taip pat pažymi, kad jai nėra suprantama, ką pareiškėjas norėjo pasakyti argumentu dėl masinės informacijos cenzūros draudimo, pareiškėjas šio argumento nepagrindžia jokiais logiškais ir objektyviais motyvais, atitinkančiais konkrečias faktines aplinkybes. Pastebi, kad ir kokie atsakymai pateikiami pareiškėjui, pastarojo jie netenkina. Pareiškėjas pateikė skundus tiek dėl idėjos, kuri buvo atmesta, tiek dėl idėjos, kuri buvo priimta. Atsakovei pradeda kilti abejonių, ar pareiškėjas sąžiningai ir protingai naudojasi savo teisėmis, ar nepiktnaudžiauja jomis. Atsakovė nepažeidė jokių pareiškėjo teisių į objektyvų ir įstatymais pagrįstą prašymų ir skundų nagrinėjimą, gerą administravimą. Tuo atveju, jeigu skundžiamis sprendimai būtų panaikinti, atsakovė vis tiek negalėtų priimti šios idėjos ir jos paskelbti ne tik dėl to, kad yra pasibaigęs balsavimo už idėjas laikas, tačiau ir dėl to, kad egzistuoja teisėti idėjos atmetimo pagrindai, numatyti Apraše.

Be to, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (*toliau – VAI*) 2 straipsniu, skundas – tai asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (10, 12 dalys). Nagrinėjamu atveju, nors pareiškėjas 2024-10-21 skunduose nurodė, kad yra pažeistos jo teisės ir prašė jas apginti, tačiau pagal šių skundų turinį galima pastebėti, kad šiuo konkrečiu atveju skundų nagrinėjamo ribos gali būti apibrėžiamos tik tokia apimti, kuria jis skundė idėjos „Garso siena“ atmetimą ir „Šeškų kalneliai“ taisymą. Kita dalis šių skundų pagal jų turinį iš esmės negali būti laikoma skundu, nes pareiškėjas tiesiog dėstė savo nuomonę, teikė savo asmeninį vertinimą, samprotavimus ir prašė tam tikros informacinio pobūdžio informacijos, kas nėra susiję su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu.

Vadovaujantis Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (*toliau – Taisyklės*), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875, 45 punktu, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį. Nagrinėjamu atveju, manytina, dalis pareiškėjo 2024-10-21 skunduose dėstomų prašymų iš esmės gali būti laikomi nenurodytais Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, dėl ko į juos galėjo būti atsakoma ir laisva forma (45.4 papunktis), suteikiant prašomą informacinio pobūdžio informaciją, susijusią su Programa (b. l. 33–41).

Papildomai Administracija paaiškino, kad idėjos „Šeškų kalneliai“ galimo įgyvendinimo vieta buvo suderinta su pareiškėju telefoninio pokalbio metu. Pareiškėjo pritarimą dėl vietos pakeitimo gavo Šeškinės seniūnas D. Andziulis. Pareiškėjas sutiko su galimu įgyvendinimo vietos pakeitimu, ir vieta buvo patikslinta, vadovaujantis Aprašo 17.2 papunkčiu. Pareiškėjas 2024-10-21 skunde pats taip pat pažymi, jog: „Šeškinės seniūnas tel. pokalbio metu paaiškino, kad pagrindinis sklypas (ant sankasos) priklauso gimnazijai, todėl siūloma idėją įgyvendinti kitoje vietoje. Pareiškėjas pasiūlymui neprieštaravo.“ Be to, ekspertų darbo grupės preliminarią idėjos įgyvendinimo vietą (ties Gelvonų g. 43) pats pasiūlė papildyti priedašu, kad tai ekspertų darbo grupės sprendimas, o ne idėjos autoriaus. Manytina, nėra ginčo dėl to, kad galima idėjos įgyvendinimo kita vieta buvo suderinta su pareiškėju. Tuo tarpu, vadovaujantis Aprašo 17.3 papunkčiu, ekspertų darbo grupė galėjo perkelti projekto idėją iš mažos vertės projekto idėjos kategorijos į didelės apimties projekto idėjos kategoriją be papildomo idėjos autoriaus sutikimo (b. l. 74–76).

Skundas atmetinas

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (*toliau – VSI*) 42 straipsnyje numatyta, kad savivaldybė sudaro sąlygas vietos gyventojams dalyvauti tvarkant savivaldybės reikalus: 1) informuodama vietos gyventojus; 2) konsultuodamasi su vietos gyventojais; 3) vertindama ir viešindama konsultacijų su vietos gyventojais rezultatus; 4) įtraukdama vietos gyventojus į sprendimų priėmimą. Vadovaudamasi VSI 42 straipsnio 4 dalimi, Vilniaus miesto savivaldybės taryba patvirtino Aprašą, kuriuo nustatė Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamų gyventojų inicijuotų projektų idėjų teikimo, balsavimo ir įgyvendinimo tvarką. Programos „Dalyvauk! Vilnius“ tikslas – didinti gyventojų galimybes spręsti dėl Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimo (2 punktas). Apraše detalizuota, kad didelės ir mažos apimties projektų idėjas gali teikti fiziniai asmenys (asmenų grupės), nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos. Projektų idėjos teikiamos interneto svetainėje www.dalyvauk.vilnius.lt (9 punktas). Projektų idėjos teikiamos pildant nustatytos projekto idėjos formą svetainėje www.dalyvauk.vilnius.lt pagal nustatytą tvarką ir terminus. Projektų idėjos teikimo formoje nurodoma: projekto pavadinimas; pareiškėjo vardas, pavardė, elektroninis paštas, telefono numeris; projekto apimties kategorija (didelės ar mažos apimties projekto idėja); projekto idėjos kategorija; projekto idėjos įgyvendinimo vieta (adresas), pažymint šią vietą žemėlapyje; informacija apie projekto tikslą, sprendžiamą problemą, rezultatus ir naudą gyventojams; preliminari projekto sąmata (12.1–12.7 papunkčiai).

Būtinieji reikalavimai projekto idėjai: idėja turi būti įgyvendinama Savivaldybės viešojoje erdvėje (13.1 papunktis); idėja negali pažeisti Lietuvos Respublikos įstatymų, turi atitikti Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją, negali skatinti grafičių ar kitų turto gadinimo formų (13.2 papunktis); idėja turi būti nekomercinės paskirties infrastruktūrinis (išskyrus gatvių ir automobilių aikštelių įrengimą, rekonstrukciją ir remontą) projektas, skirtas gyvenamajai aplinkai ir viešajai infrastruktūrai gerinti ir kurti (13.3 papunktis); idėjos sprendiniai neturi prieštarauti toje teritorijoje galiojantiems teritorijų ir kitiems planavimo dokumentams, taip pat kitiems jau patvirtintiems Savivaldybės projektų sprendiniams, netrukdyti esamiems inžineriniams tinklams ir komunikacijų sistemoms eksploatuoti (13.4 papunktis); idėjos sprendiniai turi atitikti universalus dizaino principus, užtikrinant žmonių srautų judumą ir objektų prieinamumą (pasiiekiamumą) (13.5 papunktis); idėjų sprendiniams įgyvendinti nereikia papildomo ekspertinio įvertinimo (13.6 papunktis).

Projektų idėjas ir preliminarias projektų sąmatas vertina Administracijos direktoriaus sudaryta ekspertų darbo grupė, kuri grupė sudaroma iš 7–9 Administracijos valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį. Ekspertų darbo grupės nariai vertina pateiktų projektų idėjų atitiktį šiame Apraše nustatytiems reikalavimams ir pateikia jas tolesniam projektų idėjų atrankos etapui – viešam balsavimui (15 punktas). Ekspertų darbo grupė vertina, ar: projekto idėjos pasiūlyme pateiktas išlaidų pagrindimas yra realus ir prireikus tikslina siūlomą projekto idėjos sąmatą (16.1 papunktis); idėjos pasiūlyme pateikta išlaidų suma neviršija mažos ar didelės apimties projekto idėjos vertės (16.2 papunktis); idėjos veiklomis sukurti rezultatai (infrastruktūra) nebus naudojami komerciniais tikslais ir negeneruos pajamų (16.3 papunktis); idėjos įgyvendinamos Savivaldybės viešojoje erdvėje (16.4 papunktis); idėjos yra techniškai įgyvendinamos projekto idėjos pasiūlyme nurodytoje vietoje (16.5 papunktis); idėjos siūlomose vietoje nėra planuojamų kitų objektų, projektų (16.6 papunktis); įgyvendintos projekto idėjos vienu metų eksploatavimo (aptarnavimo) kaina neviršija pačiai idėjai planuojamų lėšų (16.7 papunktis); idėja atitinka kitus Aprašo 12–13 punktuose nustatytus reikalavimus (16.8 papunktis). Ekspertų darbo grupė gali teikti siūlymą: įvertinusi pateiktų projektų idėjų visumą – jungti kelis projektus (17.1 papunktis); atsižvelgusi į aplinkybes, dėl kurių kiltų grėsmė neįgyvendinti projekto idėjos, – koreguoti pasiūlytą vietą aptarusi tai su idėjos autoriumi (17.2 papunktis); įvertinusi, kad galimos išlaidos viršys nurodytas projekto idėjos aprašyme, – perkelti projekto idėją iš mažos vertės projekto idėjos kategorijos į didelės apimties projekto idėjos kategoriją (17.3 papunktis). Visi projektų idėjų pasiūlymai, atitinkantys Aprašo 16 punkto reikalavimus, perduodami viešam balsavimui Savivaldybės interneto svetainėje www.dalyvauk.vilnius.lt. Nurodoma projekto įgyvendinimo vieta, projekto pavadinimas, projekto aprašymas ir projekto vertė (19 punktas). Atmestos projektų idėjos, nurodant priežastį, skelbiamos www.dalyvauk.vilnius.lt, kurioje vyksta ir

balsavimas (20, 21 punktai). Įvertinus gyventojų balsavimo rezultatus, sudaromi: didelės apimties projektų idėjų pasiūlymų sąrašas (26.1 papunktis); mažos apimties projektų idėjų pasiūlymų sąrašai pagal seniūnijas (26.2 papunktis). Idėjos atskiruose sąrašuose reitinguojamos balsų mažėjimo tvarka, t. y. nuo daugiausiai balsų surinkusių idėjų iki mažiausiai balsų surinkusių idėjų. Pasiūlymai, surinkę vienodą balsų skaičių, reitinguojami pagal planuojamą finansavimą lėšų didėjimo tvarka – pirmiau įrašomas mažiau lėšų reikalaujantis projektas (27 punktas). Visų projektų idėjų pasiūlymų sąrašą tvirtina Administracijos direktorius (28 punktas). Finansuojami pasiūlymai: mažos apimties idėjų pasiūlymai visose seniūnijose, kurie surinko didžiausią balsų skaičių ir kuriems pakanka atitinkamai seniūnijai skirtų lėšų (29.1 papunktis); didelės apimties idėjų pasiūlymai, kurie surinko didžiausią balsų skaičių ir kuriems pakanka šios apimties projektų idėjoms skirtų lėšų (29.2 papunktis). Skundus, susijusius su šio Aprašo įgyvendinimu, nagrinėja Administracija (40 punktas).

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas pateikė idėją „Garso siena“, kuri buvo atmesta, nes neatitiko Aprašo 13.2, 13.6 ir 16.2 papunkčių, bei idėją „Šeškų kalneliai“, kuri buvo priimta, tačiau pareiškėjo pasiūlyta galima idėjos vertė (24 000 eurai) buvo padidinta iki 150 000 eurų bei pakeistas pareiškėjo pasiūlytas idėjos įgyvendinimo adresas iš Dūkštų g. į Gelvonų g. 43 (b. l. 44–46; 49–51).

Pareiškėjas Administracijai pateikė 2024-10-21 skundą, kuriame nurodė, kad idėja „Garso siena“ atmesta „vadovaujantis klijedesiais“; idėja nepažeidžia įstatymų, negali pažeisti Savivaldybės strateginės krypties ir vizijos, kurios nėra apibrėžtos teisės aktu ar yra visiems gerai žinoma aplinkybė, neskatina grafičių ir turto gadinimo, papildomo ekspertinio vertinimo nereikia, nurodyta „galima projekto vertė“ neviršija nei mažos, nei didelės apimties projekto idėjos vertės. Pažymėjo, kad skundžia idėjos atmetimą ir prašė apginti jo pažeistą teisę ir teisėtus interesus (į pareiškėjo idėjos paskelbimą, viešą balsavimą už pareiškėjo idėją, pareiškėjo idėjos „reitingavimą“ ir galimą finansavimą). Prašė: 1) nurodyti konkrečias įstatymų nuostatas, kurias pažeidžia idėja; 2) išsamiai paaiškinti, kas yra Savivaldybės strateginė kryptis ir vizija, nurodyti koku teisės aktu ji yra apibrėžta, pateikti tą dokumentą, nurodyti kur jis yra viešai paskelbtas; 3) paaiškinti, kaip idėja skatina grafičius ar kitas turto gadinimo formas; 4) paaiškinti, dėl kokių aplinkybių, kokių ekspertų ir kokio konkretaus klausimo sprendimui reikalingas papildomas idėjos vertinimas; kodėl šiuo pagrindu nėra atmestos idėjos, kurios reikalauja ne tik ekspertinio vertinimo, bet ir visos apimties statybos projekto pagal šalies įstatymus; koku būdu šios normos taikymas gali užtikrinti visų asmenų lygybės valdžios įstaigoms principo laikymąsi; 5) paaiškinti, koku būdu 10 000 eurų viršija 30 000 eurų arba 150 000 eurų; 6) pripažinti, kad idėja buvo nepagrįstai atmesta nurodytais pagrindais; 7) pasiūlyti būdus, kuriais pareiškėjo teisės ir interesai gali būti apginti ir juos apginti; 8) atsakant nurodyti konkretų numerį prašymo (1-7), į kurį atsakoma (b. l. 42–43).

Taip pat pareiškėjas Administracijai pateikė skundą, kuriame nurodė, kad skundžia idėjos „Šeškų kalneliai“ pateiktos idėjos taisymą, pažeidžiant pareiškėjo autorines teises, klaidinant balsuojančius. Pareiškėjas prašė apginti jo pažeistas teises ir susijusius teisėtus interesus. Nurodė, kad idėjos vieta buvo pakeista. Idėjos aprašyme pareiškėjas buvo nurodęs pagrindinį ir gretimą alternatyvų sklypą siūlomoje vietoje. Šeškinės seniūnas tel. pokalbio metu paaiškino, kad pagrindinis sklypas (ant sankasos) priklauso gimnazijai, todėl siūloma idėją įgyvendinti kitoje vietoje. Pareiškėjas pasiūlymui neprieštaravo. Dėl kokių priežasčių netiko siūloma alternatyvi vieta prie esamo „skate“ parko, pareiškėjui nežinoma. Dėl kokių priežasčių nebrangus gruntinis pump track'as pabrangintas iki 150 000 eurų, pareiškėjui nežinoma (už tokią sumą galima pastatyti nedidelį asfaltinį). Kodėl pareiškėjo idėjos aprašymas nebuvo pakeistas taip, kad būtų visiškai (nedaugiaprasmiškai) aišku, kurioje vietoje siūloma ją įgyvendinti, yra nesuprantama. Pareiškėjo idėja buvo papildyta priedais „Preliminari įgyvendinimo vieta: ties Gelvonų g. 43.“, nenurodžius, kad tai yra ekspertų darbo grupės pastaba, o ne autoriaus aprašymo dalis. Taigi, vykstant balsavimui yra klaidinami žmonės: 1) neaišku kur bus įgyvendinamas projektas, ar ant sankasos, ar greta „skate“ parko, ar prie Gelvonų g. 43 namo; 2) pažeidžiamos pareiškėjo autorinės teisės, kadangi nenurodyta, kad originalus tekstas buvo pakeistas ir kieno; 3) sudaromas įspūdis, kad idėjos autorius yra idiotas, nes vienu metu siūlo dvi labai skirtingas vietas Ozo ir Gelvonų g.; 4) patikslinimo sukeltas neaiškumas gali nulemti ir faktiškai žinomai atvejai

lėmė nebalsavimą už neaiškia idėją. Pareiškėjas prašė: 1) paaiškinti, ar idėja gali būti (bus) įgyvendinta prie „*skate park'o*“ (alternatyvi vieta aprašyme), jeigu ne, kodėl; 2) paaiškinti 150 000 eurų sumą, padidintą nuo 24 000 eurų, ir atitinkamą projekto perkvalifikavimą į didelės apimties; 3) aiškiai nurodyti, kad prierašas „Preliminari įgyvendinimo vieta: ties Gelvonų g. 43“ yra ne pareiškėjo idėjos aprašymas (jo dalis), bet ekspertų darbo grupės ar kito konkretaus subjekto papildymas; 4) imtis priemonių, kad autorinės teisės nebūtų pažeidžiamos ir apie jas išsamiai informuoti pareiškėją; 5) pasiūlyti gimnazijai, kurios teritorijai priklauso sankasa, kartu su savivaldybe (projektu „Dalyvauk! Vilnius“) įgyvendinti idėją sklype ant sankasos (b. l. 47–48).

Pareiškėjas Komisijai skundžia Administracijos sprendimus, kurie priimti išnagrinėjus jo skundus.

VAĮ 2 straipsnyje apibrėžta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (10 dalis). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (12 dalis). Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą (2 dalis). Šio įstatymo 3 straipsnio 3 punkte įtvirtintas išsamumo principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ir skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

Dėl Sprendimo Nr. 1 teisėtumo

Analizuojant pareiškėjo Administracijai teikto skundo turinį, matosi, kad jis skundėsi tuo, kad jo pateikta idėja „Garso siena“ buvo atmesta, prašė paaiškinti kodėl bei pripažinti, kad ji buvo neteisėtai atmesta.

Administracija Sprendime Nr. 1 paaiškino, kad Programai pateiktas 594 idėjas Savivaldybės administracijos direktoriaus sudaryta ekspertų darbo grupė vertino vadovaudamasi Aprašu. Darbo grupė, vertindama gautus pasiūlymus, turi nustatyti, ar pateiktos idėjos atitinka Aprašo 13 punkte nustatytus reikalavimus. Jeigu vertinant idėją yra nustatoma, kad ji neatitiko kažkurio reikalavimo, Darbo grupė idėjos neperduoda balsavimo etapui. Nagrinėjamu atveju buvo nustatyta, kad Idėja neatitinka Aprašo 13.2 papunkčio dalies, jog „projekto idėja <...> turi atitikti Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją.“ Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją apibrėžia Vilniaus miesto savivaldybės 2023–2025 metų strateginis veiklos planas, Vilniaus miesto 2021–2030 metų strateginės plėtros planas, miesto plėtros specialieji planai, Gatvių infrastruktūros standartas, Vilniaus miesto apšvietimo standartas, Vilniaus miesto apšvietimo principai, Miesto želdinimo ir želdinių priežiūros standartas ir t. t. Kuriant bendrą pagrindą kovai su aplinkos triukšmo kenksmingu poveikiu visoje Europos Sąjungoje, Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba 2002-06-25 priėmė Direktyvą, kuria siekiama palaipsniui nustatyti priemonės, kuriomis sukuriama bendrieji triukšmo rodikliai, rengiami strateginiai triukšmo žemėlapiai, sudaromi veiksmy planai, įgyvendinami nacionaliniai veiksmy planai bei informuojama visuomenė. Aplinkos triukšmo direktyvos nuostatos į Lietuvos teisinę bazę perkeltos Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymu, tai pagrindinis teisės aktas, reglamentuojantis triukšmo valdymą Lietuvoje. Įstatymas nustato triukšmo prevencijos teisinius pagrindus, triukšmo valdymo subjektų teises, pareigas, triukšmo kontrolės ir stebėsenos tvarką. Šio įstatymo tikslas – reglamentuoti veiklos, kurią vykdan skleidžiamas triukšmas, valdymą siekiant išvengti klausos sutrikimų ar netekimo, apsaugoti žmonių gyvybę ir sveikatą bei aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio. Automobilių transporto keliamam triukšmui modeliuoti naudojama Aplinkos triukšmo direktyvos patvirtinta oficiali modeliavimo metodika („NMPB-Routes-96 (XPS 31-133 metodika). Ji neįvertina želdinių įtakos apsaugai nuo triukšmo, tačiau Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros keliuose rekomendacijose APR-T 10 (X skirsnis. „Želdiniai“) pažymėta, kad

triukšmo lygis gali sumažėti 4–8 dBA, jei apsauginių želdinių juostos plotis yra didesnis arba lygus 10 m. Jei želdiniai sodinami kaip papildoma priemonė dėl teigiamo psichologinio poveikio, jų juostos plotis gali būti <10 m. Šiuo metu nėra tyrimais ar matavimais patvirtintų duomenų, kokio pločio želdinių juostos sumažintų automobilių transporto priemonių keliamą triukšmo lygį. Augalai ne visada gali padėti nuo triukšmo. Jeigu triukšmas viršijimas daugiau nei 5 dB, rekomenduojama įrengti triukšmo sienutes. Esant mažesniems viršijimams, siūlomos kompleksinės triukšmą mažinančios priemonės (eismo ribojimai, želdinimas ir kt.). Plačiau susipažinti su kokiomis triukšmo prevencijos ir mažinimo priemonėmis, kurių ketinama imtis per artimiausius penkerius metus, galima Vilniaus miesto savivaldybės triukšmo prevencijos veiksmų plano 2024–2028 metams 35 puslapyje: https://aplinka.vilnius.lt/wp-content/uploads/2024/09/tpvp_2024-2028_ataskaita_patvirtinta.pdf.

Administracija taip pat nurodė, kad triukšmo vietos mieste vertinamos kas penkerius metus, atliekamas strateginis triukšmo kartografavimas, kasmet atliekami natūriniai triukšmo matavimai. Plačiau su rezultatais galima susipažinti <https://maps.vilnius.lt/aplinkosauga#layers>. Atsižvelgiant į rezultatus, sudaromi penkmečio planai ir numatomos triukšmą mažinančios priemonės. Plačiau https://aplinka.vilnius.lt/wp-content/uploads/2024/09/tpvp_2024-2028_ataskaita_patvirtinta.pdf. Ar pareiškėjo nurodytoje vietoje tikrai yra triukšmas ir oro tarša, turėtų vertinti ekspertai, ir tik jų rezultatai parodytų, ar šioje vietoje reikalingas želdinimas, triukšmo slopinimo sienos įrengimas, greičio ribojimo taikymas. Tai reiškia, kad Idėja neatitiko Aprašo 13.6 papunkčio, kuriuo remiantis projektų idėjų sprendiniams įgyvendinti nereikia papildomo ekspertinio įvertinimo. Triukšmo slopinimo sienos įrengimas gali kainuoti apie 120 eurų už kvadratinį metrą. Triukšmo sienų būna labai įvairių: Liepkalnio, Žirnių gatvių ir Minsko plento dviejų lygių sankryžos rekonstravimo projekte numatyta ties sankryža esančių gyvenamųjų pastatų apsaugai įrengti akustinę sienelę, ties Žirnių g. 13 ir Minsko pl. 6–10 – ir triukšmą mažinančią dangą. Ties Žirnių g. 13 akustinės sienelės aukštis – 5 m + 1 m (lenkta į gatvės pusę), ilgis – 165 m ir 234 m; ties Minsko pl. 6–10 sienelės aukštis 5 m + 1 m (lenkta į gatvės pusę), ilgis – 447 m. Be papildomų ekspertinių vertinimų neįmanoma nuspręsti, kokias triukšmo slopinimo priemones vienoje ar kitoje vietoje reikia įrengti, – pateikti pavyzdžiai rodo, kad triukšmą slopinančios sienos kaina apytiksliai gali svyruoti nuo 90 000 iki 500 000 eurų, todėl Idėjai taikytas Aprašo 16.2 papunktis „projekto idėjos pasiūlyme pateikta išlaidų suma neviršija mažos ar didelės apimties projekto idėjos vertės“. Kaip jau buvo nurodyta platformoje „Dalyvauk! Vilnius“, Idėja papildomai išsianalizuoti ir įvertinti perduota Administracijos Infrastruktūros grupei (b. l. 52–55).

Pareiškėjas skundžiasi Komisijai, kad atsakovė nesprenė prašymo apginti jo pažeistas teises ir teisėtus interesus (esą sprendimas negali būti menamas), nepaaiškino kas yra Savivaldybės strateginė kryptis ir vizija, dėl kokio konkretaus dalyko Idėja buvo atmesta vadovaujantis Aprašo 13.2 papunkčiu. Atsakovė nepaaiškino kaip idėja skatina grafičius ir kitas turto gadinimo formas, nepaaiškino Aprašo 13.6 papunkčio reikalavimo vertinant ne tik pareiškėjo, bet ir visas kitas idėjas. Komisija su šiais pareiškėjo argumentais nesutinka.

Visų pirma, pabrėžtina, kad asmens suinteresuotumas suvokiamas kaip subjekto materialinis teisinis suinteresuotumas, t. y. asmuo turi turėti aiškiai identifikuojamą siekį apginti materialinės teisės normų saugomą teisę ar interesą (žr., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2013-06-13 sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-922/2013*). Teisme gali būti ginama tik objektyviai egzistuojanti subjektinė teisė, įgyta teisės akto pagrindu, o ne tariama teisė, pagrįsta vien asmens subjektyviu suvokimu (pvz., *2014-04-17 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-364/2014*).

ABTĮ 3 straipsnyje įtvirtinta, jog administracinis teismas sprendžia viešojo administravimo srities ginčus (2 dalis). Teismas nevertina ginčijamo teisės akto ir veiksmų (neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, o tik nustato, ar konkrečiu atveju nebuvo pažeistas įstatymas ar kitas teisės aktas, ar viešojo administravimo subjektas neviršijo kompetencijos, taip pat ar teisės aktas arba veiksmas (neveikimas) neprieštarauja tikslams ir uždaviniams, dėl kurių institucija buvo įsteigta ir gavo įgaliojimus (3 dalis). Šios teisės normos pagal analogiją taikomos ir Komisijos veikloje.

Projektų idėjų, finansuojamų Programos lėšomis, teikimas yra visuomenės įtraukimo į sprendimų Savivaldybėje priėmimą būdas, kuriuo asmenys laisva valia siūlo savo idėjas, o Savivaldybės ekspertų darbo grupei pagal Aprašo nuostatas atrinkus tinkamas, už jas balsuoja visuomenė. Taigi projekto idėjos pateikimas nereiškia, kad projektas bus finansuotinas vien dėl to, kad ją teikiantis asmuo to pageidauja. Atitinkamai ir projekto idėjos atmetimas iš esmės nėra konkrečiam asmeniui skirtas ir sukeliantis konkrečias teises pasekmes individualus administracinis aktas, nes projektų idėjų teikimas yra sietinas su viešuoju interesu.

Šiuo atveju pareiškėjui nebuvo aišku, kodėl jo projekto idėja atmesta, jis nesutiko su atmetimu, dėl to pateikė skundą Administracijai, kuri išsamiai paaiškino Idėjos atmetimo priežastis. Nors pareiškėjas teigia, kad Administracija nepaaiškino kaip idėja skatina grafičius ir kitas turto gadinimo formas, iš Sprendimo Nr. 1 akivaizdu, kad Administracija tokių aplinkybių nenustatė ir Idėjos dėl to neatmetė. Kaip nurodoma Sprendime Nr. 1, buvo nustatyta, kad Idėja neatitinka Aprašo 13.2 papunkčio dalies, jog „projekto idėja <...> turi atitikti Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją,“ bei kartu paaiškinta, kokios teisės aktai apibrėžia Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją. Nors Sprendime Nr. 1 nėra detalizuota ko konkrečiai (kokios vizijos, krypties) neatitinka projekto idėja, Komisija vertina, kad šiuo atveju nurodžius dokumentus, kurie apibrėžia Savivaldybės strateginę kryptį ir viziją, toks atsakymas yra pakankamas. Juolab, kaip pagrįstai pažymi atsiliepiame Administracija, šiuo atveju atmetimui pakanka nustatyti Idėjos neatitiktį bent vienam kriterijui, o Sprendime Nr. 1 išsamiai paaiškinta, kodėl šiuo atveju Idėjos sprendiniams įgyvendinti reikia papildomo ekspertinio įvertinimo, kas reiškia, jog Idėja neatitinka Aprašo 13.6 papunkčio. Kartu Administracija papildomai paaiškino pareiškėjui, kad būtent dėl to, kad nėra aišku kiek pareiškėjo siūlomas projektas galėtų kainuoti (kaina gali apytiksliai svyruoti nuo 90 000 iki 50 000 eurų), idėja neatitinka ir Aprašo 16.2 papunkčio.

Komisija vertina, kad Administracija tinkamai išnagrinėjo pareiškėjo skundą, ir administracinės procedūros sprendime išsamiai atsakė į jo iškeltus klausimus, išsamiau paaiškindama kodėl Idėja buvo atmesta. Akivaizdu, jog nustatęs, kad Idėja buvo pagrįstai atmesta, Administracijos direktorius neturėjo pagrindo tenkinti pareiškėjo prašymo pripažinti, kad Idėja buvo nepagrįstai atmesta ir siūlyti būdus, kuriais pareiškėjo teisės ir interesai gali būti apginti ir juos apginti. Pažymėtina, kad Sprendime papildomai nurodoma, jog Idėja perduota papildomai išanalizuoti ir įvertinti Administracijos Infrastruktūros grupei.

Dėl Sprendimo Nr. 2

Pareiškėjas skundėsi Administracijai, kad idėjos „Šeškų kalneliai“ vertė padidinta (prašė paaiškinti 150 000 eurų sumą) bei neaišku kodėl netiko pareiškėjo siūloma alternatyvi vieta, kuri buvo pakeista, nepadarius prieraišo, kad tai nėra pareiškėjo siūloma vieta. Pareiškėjas prašė pateikti paaiškinimus į klausimus, imtis priemonių, kad jo autorinės teisės nebūtų pažeidžiamos, bei pasiūlyti gimnazijai, kurios teritorijai priklauso sankasa, įgyvendinti idėją sklype ant sankasos.

Administracija, išnagrinėjusi skundą, Sprendime Nr. 2 paaiškino, jog Apraše numatyta, kad, įvertinusi pateiktų projektų idėjų visumą, darbo grupė gali siūlyti jungti kelis projektus (17.1 papunktis), taip pat, atsižvelgusi į aplinkybes, dėl kurių kiltų grėsmė neįgyvendinti projekto idėjos, Darbo grupė gali koreguoti pasiūlytą vietą, tai aptarusi su idėjos autoriumi (17.2 papunktis), taip pat, įvertinusi, kad galimos išlaidos viršys nurodytąsias projekto idėjos aprašyme, darbo grupė gali perkelti projekto idėją iš mažos vertės projekto idėjos kategorijos į didelės apimties projekto idėjos kategoriją (17.3 papunktis). Atkreipė dėmesį, kad pareiškėjo pasiūlytoje vietoje Idėjos nebūtų buvę įmanoma įgyvendinti, nes tai yra Vilniaus „Sostinės“ gimnazijos teritorija. Aprašo 13.1 papunktyje numatyta, kad idėja turi būti įgyvendinama Savivaldybės viešojoje erdvėje (viešoji erdvė – gyvenamosios vietovės urbanizuotos teritorijos erdvinės struktūros elementas, skirtas visuomenės bendriesiems interesams (pvz.: skveras, parkas, gatvė, aikštė ir pan.) ir Lietuvos Respublikai nuosavybės teise priklausanti, Savivaldybės patikėjimo teise ar kitais pagrindais valdoma žemė, nepriskirta konkrečiam subjektui). Darbo grupės sprendimu, Idėja prie pareiškėjo minimo ekstremalaus parko taip pat negalėtų būti įgyvendinama, nes dalyje šios teritorijos yra aukštos įtampos linija, pėsčiųjų takai, taip pat dalis

teritorijos apaugusi vertingais medžiais. Atsižvelgdama į Idėjos potencialą, naujų aktyvaus laisvalaikio erdvių aktualumą bei aplinkybes, dėl kurių kiltų grėsmė neįgyvendinti Idėjos, darbo grupė priėmė sprendimą koreguoti preliminarią Idėjos įgyvendinimo vietą (ties Gelvonų g. 43), prieš tai gavusi pareiškėjo, kaip Idėjos autoriaus, pritarimą. Platformoje „Dalyvauk! Vilnius“ Idėjos aprašyme nurodytas Dūkštų gatvės adresas viešai neatvaizduojamas, jis matomas tik įrankio administratoriams. Viešai rodoma tik gyventojų žemėlapyje pažymėta vieta. Idėjos aprašymo priedas „Preliminari įgyvendinimo vieta: ties Gelvonų g. 43“ papildytas priedu „Ekspertų darbo grupės sprendimu preliminari įgyvendinimo vieta: ties Gelvonų g. 43“. Platforma nuolat auga ir tobulės, preliminarios vietos nurodymas įgyvendintas šiuo metu galimu būdu, o šio funkcionalumo poreikis jau įtrauktas į būsimų patobulinimų sąrašą.

Atsakydama į klausimus dėl Idėjos perkėlimo iš mažos apimties projekto kategorijos į didelės apimties projekto kategoriją, Administracija nurodė, kad Idėjos įgyvendinimo vertė buvo padidinta vadovaujantis Aprašo 17.3 papunkčiu, įvertinus, kad galimos išlaidos viršys nurodytąsias Idėjos aprašyme. Pareiškėjas pasiūlė preliminarią 24 000 eurų įgyvendinimo vertę, o tokių projektų preliminarios įgyvendinimo kainos gali siekti iki 200 000 eurų. Darbo grupė, atsižvelgdama į Idėjos aktualumą ir įdomumą, nusprendė Idėją perkelti į kitą kategoriją, nes pagal Aprašo 16.2 papunktį darbo grupė turėjo įvertinti, ar „projekto idėjos pasiūlyme pateikta išlaidų suma neviršija mažos ar didelės apimties projekto idėjos vertės“. Taip pat paaiškino, kad Programos pagrindinis tikslas – skatinti miesto gyventojus dalintis idėjomis, skirtomis kurti, atnaujinti, gražinti, įveikinti viešąsias erdves ir viešojo naudojimo infrastruktūrą, susijusią su laisvalaikio, poilsio, sporto ar kitomis veiklomis. ATGTĮ 4 straipsnyje yra nurodyta kokie objektai yra saugomi autorių teisių. To paties įstatymo 5 straipsnio 1 punkte yra numatyta, kad idėjos nėra laikomos autorių teisių objektu, todėl nėra pagrindo spręsti, kad nagrinėjamu atveju tam tikrų Idėjos elementų pakeitimas gali būti laikomas autoriaus teisių pažeidimu. Aprašo 10 punkte yra numatyta, jog projektų idėjų pasiūlymai teikiami vadovaujantis šiuo aprašu bei kvietime nustatyta tvarka ir terminais. Aprašo 17 punkte yra išvardyta, kokių veiksmų gali imtis darbo grupė, įskaitant ir teisę jungti kelis projektus, koreguoti pasiūlytą vietą aptarus su idėjos autoriumi ir t. t. Aprašas yra paskelbtas viešai, vertinimo tvarka yra galiojanti ir teisėta. Idėjos vietos pakeitimas buvo aptartas su Idėjos autoriumi, kaip to reikalauja Aprašo 17.2 papunktis, todėl laikytina, kad Idėja buvo įvertinta laikantis Apraše nustatytos tvarkos ir nepažeidžiant Idėjos pasiūlymą pateikusio asmens teisių. Idėja nesukuria jai pateikusiai asmeniui nei pareigos ją įgyvendinti, nei teisių į galutinius Idėjos įgyvendinimo rezultatus. Idėjos teikimo metu nereikalaujama pateikti asmens duomenų. Autoriaus kontaktiniai duomenys gali būti reikalingi tam, kad prireikus būtų galima susisiekti dėl idėjos koregavimo ar informavimo apie jos įgyvendinimo eigą, o apie tai kiekvienas gyventojas susipažįsta ir patvirtina teikdamas idėjas projektui „Dalyvauk! Vilnius“ (b. l. 56–59).

Įvertinusi Sprendimo Nr. 2 turinį, Komisija daro išvadą, kad juo atsakyta iš esmės į visus pareiškėjo iškeltus klausimus, paaiškinant, kad Idėjos vertė buvo padidinta pagrįstai, nes ekspertų darbo grupė turi teisę padidinti (ir šiuo atveju nusprendė padidinti) projekto vertę, kadangi sprendė, jog galimos išlaidos viršys nurodytąsias pareiškėjo. Kaip jau minėta, Komisija nevertina ginčijamo teisės akto ir veiksmų (neveikimo) politinio ar ekonominio tikslingumo požiūriu, taigi nevertina ir nesprenžia, ar darbo grupė pagrįstai nusprendė perkelti Idėją iš mažos vertės į didelės apimties projekto idėjos kategoriją. Be to, pareiškėjui pagrįstai paaiškinta, kad idėjos nėra laikomos autorių teisių objektu (ATGTĮ 5 straipsnio 1 punktas), o kartu nurodyta, jog pareiškėjo prašymu prie informacijos apie projekto įgyvendinimo vietą padarytas priedas „Ekspertų darbo grupės sprendimu“. Taip pat paaiškinta, dėl kokių priežasčių Idėja negalėtų būti įgyvendinta prie pareiškėjo minimo ekstremalaus parko. Tuo tarpu, pareiškėjo prašymas pasiūlyti gimnazijai kartu su Savivaldybe įgyvendinti idėją sklype ant sankasos, neatitinka Aprašo nuostatų, ir laikytina, kad į tokį prašymą, remiantis Taisyklių 33 punktu (kuris numato, jog į kreipimąsi, kuris neturi prašymo ar skundo požymių ir kuriame išdėstoma asmens nuostata tam tikru klausimu, pranešama apie institucijos veiklos pagerėjimą ar trūkumus, pateikiami pasiūlymai, kaip pagerinti institucijos veiklą, atkreipiamas

dėmesys į tam tikrą situaciją ar padėtį, nėra atsakoma, jei institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip) Administracija galėjo neatsakyti.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad skundžiamais Sprendimais išsamiai atsakyta į pareiškėjo iškeltus klausimus ir nusiskundimus bei nėra jokio pagrindo teigti, kad Sprendimais buvo pažeistos jo teisės, ir ginti jas taip, kaip to skundu prašo pareiškėjas. Skundas atmetamas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

X skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Inga Lipnickienė

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

Inga Morkvėnienė